

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA I PER A LES ADMINISTRACIONS TERRITORIALS

2990 *Reial decret 199/2017, de 3 de març, pel qual s'aprova el Reglament del Programa nacional de conservació i utilització sostenible dels recursos fitogenètics per a l'agricultura i l'alimentació.*

La Llei 30/2006, de 26 de juliol, de llavors i plantes de viver i de recursos fitogenètics, va regular, al títol IV, en tres capítols, les definicions, l'accés i el Programa nacional sobre recursos fitogenètics per a l'agricultura i l'alimentació.

La Llei tenia en compte els recursos fitogenètics per a l'agricultura i l'alimentació, conservats tant *in situ* com *ex situ*, així com les disposicions del Tractat internacional sobre els recursos fitogenètics per a l'alimentació i l'agricultura, fet a Roma el 3 de novembre de 2001, i ratificat pel Regne d'Espanya mitjançant l'instrument de ratificació de data 17 de març de 2004 (BOE del 5 de maig de 2004).

La recent ratificació del Protocol de Nagoya sobre accés als recursos genètics, i la participació justa i equitativa en els beneficis que es derivin de la seva utilització, així com la publicació del Reglament (UE) núm. 511/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 d'abril de 2014, relatiu a les mesures de compliment dels usuaris del Protocol de Nagoya sobre l'accés als recursos genètics i participació justa i equitativa en els beneficis que es derivin de la seva utilització a la Unió, incorporen determinades regles que afecten les col·leccions de recursos fitogenètics dels estats membres de la Unió Europea.

No obstant això, el capítol III del títol IV de la Llei 30/2006, de 26 de juliol, dedicat al Programa nacional de conservació i utilització sostenible dels recursos fitogenètics per a l'agricultura i l'alimentació, només requereix disposicions nacionals per a la seva efectivitat total, atès que es tracta de dissenyar la política espanyola en matèria de conservació i utilització dels nostres propis recursos, ja estiguin conservats *in situ* o *ex situ*.

La competència en matèria de recursos fitogenètics correspon al Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, d'acord amb l'article 8 del Reial decret 401/2012, de 17 de febrer, pel qual es desplega l'estructura orgànica bàsica del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, sense perjudici que la mateixa Llei 30/2006, de 26 de juliol, estableix a la disposició final primera, apartat b), de l'àmbit competencial del Programa nacional de conservació i utilització sostenible dels recursos fitogenètics per a l'agricultura i l'alimentació, que la competència esmentada s'ha d'exercir en coordinació amb la Secretaria d'Estat de Recerca, Desenvolupament i Innovació del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat.

Les accions de conservació i recerca de les entitats responsables de les col·leccions de germoplasma les ha estat gestionant l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària des dels seus orígens, tant quan era un organisme autònom adscrit a l'extint Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació com en l'actualitat, que està adscrit a la Secretaria d'Estat de Recerca, Desenvolupament i Innovació. El Programa de Conservació i Utilització de Recursos Fitogenètics va ser creat per ordre del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació el 23 d'abril de 1993, i a l'article 6 s'estableix que «per a l'acompliment de les accions que preveu l'article anterior, s'han d'establir ajudes amb càrrec als pressupostos de l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària». Posteriorment, en virtut del Reial decret 1951/2000, d'1 de desembre, pel qual s'aproven els Estatuts de l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària, se li assignen específicament les competències de programar, gestionar i coordinar els recursos fitogenètics per a l'agricultura i alimentació que, amb la reestructuració de departaments ministerials efectuada pel Reial decret 557/2000, de 27 d'abril, passa a finançar-se amb

recursos procedents dels programes del Pla estatal nacional de recerca científica i tècnica i d'innovació.

El Centre Nacional de Recursos Fitogènics és el centre de l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària que per la mateixa Llei 30/2006, de 26 de juliol, és responsable de la conservació a llarg termini dels recursos fitogènics, la gestió de l'Inventari nacional i la coordinació de les actuacions dels bancs de germoplasma de la Xarxa de col·leccions del Programa nacional. Per portar a terme les actuacions en què es concreta aquesta política nacional en matèria de recursos fitogènics, el Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient se serveix del suport tècnic del Centre Nacional de Recursos Fitogènics, sense perjudici de la seva dependència orgànica i administrativa de l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària.

La política espanyola en matèria de conservació de recursos fitogènics es materialitza, d'acord amb el Programa nacional, a través dels plans d'actuació quadriennals, que defineixen les accions concretes que es pretenen portar a terme en matèria de conservació i recerca associada a la conservació dels recursos fitogènics. Amb la finalitat de cobrir aquestes actuacions, tant el Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, com l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària, són els encarregats de definir els plans esmentats, així com de finançar aquestes accions d'acord amb el que indica aquest Reial decret, i atenent les seves disponibilitats pressupostàries. En aquestes accions i el seu finançament podrien col·laborar també les comunitats autònomes, fundacions, i fins i tot entitats privades per propiciar la col·laboració entre els agents implicats i la difusió dels resultats obtinguts.

Finalment, es preveu la constitució de la Comissió Nacional de Conservació i Utilització dels Recursos Fitogènics per a l'Agricultura i l'Alimentació, la qual no té el caràcter d'òrgan de cooperació entre l'Estat i les comunitats autònomes, dels que estableixen els articles 145 i següents de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

En l'elaboració d'aquesta disposició s'han consultat les comunitats autònomes i les entitats representatives del sector.

En virtut d'això, a proposta conjunta de la ministra d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient i del ministre d'Economia, Indústria i Competitivitat, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 3 de març de 2017,

DISPOSO:

Article únic. Aprovació del Reglament del Programa nacional de conservació i utilització sostenible dels recursos fitogènics per a l'agricultura i l'alimentació.

S'aprova el Reglament del Programa nacional de conservació i utilització sostenible dels recursos fitogènics per a l'agricultura i l'alimentació, que figura a continuació.

Disposició addicional primera. No-increment de la despesa pública.

El que disposa aquest Reial decret no ha de suposar un augment de la despesa pública, i les funcions i les despeses que s'originin s'han d'assumir amb els mitjans pressupostaris, personals, tècnics i materials ja existents destinats al Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient i al Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat, i als organismes dependents de tots dos ministeris, sense que pugui suposar un increment de retribucions.

Disposició addicional segona. Règim normatiu.

1. Aquest Reial decret desplega els articles 48, 49, 50 i 51 del capítol III «Programa nacional de conservació i utilització sostenible dels recursos fitogènics per a l'agricultura i l'alimentació», del títol IV «Recursos fitogènics», de la Llei 30/2006, de 26 de juliol, de llavors i plantes de viver i de recursos fitogènics.

2. El desplegament complet sobre les condicions d'accés als recursos fitogènics per a l'agricultura i l'alimentació, les que han de complir els sol·licitants, les autoritats responsables, les obligacions que assumeix l'Estat en matèria de control dels recursos fitogènics utilitzats en el Regne d'Espanya i provinents de tercers països, les comunicacions als punts focals del Tractat internacional sobre els recursos fitogènics per a l'alimentació i l'agricultura (TIRFAA) i del Protocol de Nagoya, s'han de regular en un reglament aprovat per un reial decret, que ha d'incloure les disposicions que s'hi continguin.

Disposició addicional tercera. *Supressió de la Comissió del Programa de Conservació i Utilització de Recursos Fitogènics.*

Queda suprimida la Comissió del Programa de Conservació i Utilització de Recursos Fitogènics, adscrita a l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària.

Disposició addicional quarta. *Compromisos derivats del Protocol de Nagoya.*

El seguiment i les mesures de compliment de la utilització al Regne d'Espanya dels recursos fitogènics per a l'agricultura i l'alimentació que preveu el Tractat internacional de recursos fitogènics per a l'agricultura i l'alimentació, s'han de fer de conformitat amb el que disposa el Reglament (UE) núm. 511/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 d'abril de 2014, relatiu a les mesures de compliment dels usuaris del Protocol de Nagoya sobre l'accés als recursos genètics i participació justa i equitativa en els beneficis que es derivin de la seva utilització a la Unió.

Disposició transitòria única. *Pla d'actuació de caràcter provisional.*

1. El Programa nacional estableix les línies de treball i les mesures corresponents per a la consecució dels fins i objectius establerts. A més, per al compliment dels fins del Programa nacional, s'han de desenvolupar plans d'actuació quadriennals que han de determinar les accions concretes que s'han de finançar durant el període de vigència d'aquest, així com les accions de coordinació per a la seva execució. Fins que el primer Pla d'actuació no estigui aprovat de conformitat amb el que estableix aquest Reial decret, s'estableix un Pla d'actuació de caràcter provisional per a 2017, que es pot prorrogar.

2. El Pla d'actuació provisional sobre els recursos fitogènics per a l'agricultura i l'alimentació té com a objectiu la conservació i l'ús sostenible dels recursos genètics per a l'agricultura i l'alimentació com a base de la sobirania i seguretat alimentària. És fonamental, per tant, la seva conservació per evitar la pèrdua de diversitat genètica de les espècies, les varietats tradicionals i els ecotipus autòctons, i per garantir la disponibilitat dels genotips necessaris per a la millora genètica, la recerca i l'ús directe.

3. S'han de promoure els tipus d'accions que preveuen els apartats següents, i s'ha de distingir entre les accions permanents que exigeixen finançament anual i les accions suplementàries o específiques que poden estar subjectes a disponibilitat pressupostària.

4. Accions de conservació.

a) Accions de conservació *ex situ*. Es consideren preferents les accions permanents següents:

1a Manteniment de la Xarxa de col·leccions del Programa nacional, tant de les espècies conservades per llavors com de les de reproducció vegetativa mantingudes en camp o *in vitro*, incloses la conservació, multiplicació i regeneració del material amb la garantia del seu bon estat sanitari i viabilitat.

2a Caracterització primària de les col·leccions actives.

3a Duplicació en la col·lecció base del Centre de Recursos Fitogènics (CRF) de l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària (INIA) de les col·leccions de llavors ortodoxes de la Xarxa de col·leccions del Programa nacional que encara no s'han dipositat al CRF.

4a Duplicació de la col·lecció activa de cereals i lleguminoses del Centre de Recursos Fitogènics de l'INIA, que actualment comparteix instal·lacions amb la col·lecció base.

5a A més, es preveu com a acció específica la prospecció, recol·lecció dels recursos fitogènics tradicionals, autòctons o d'importància socioeconòmica o mediambiental d'espècies agrícoles, i d'espècies silvestres emparentades, en risc d'extinció encara no recol·lectats; en particular els d'espècies menors i en desús i els existents en zones marginals per al seu cultiu.

b) Accions de conservació *in situ*.

1a Suport al maneig en finques de cultius de varietats tradicionals, així com la promoció de la comercialització d'aquestes.

2a Conservació en el seu hàbitat d'espècies silvestres emparentades amb les cultivades i plantes silvestres amb valor potencial per a l'agricultura i l'alimentació, tenint en compte els instruments de protecció i gestió de la biodiversitat silvestre.

5. Accions de recerca relatives a l'aplicació de les tecnologies apropiades per a la conservació, la identificació, la caracterització i l'avaluació.

a) Caracterització avançada de les característiques agronòmiques, químiques, econòmiques, de resistència a plagues i malalties, d'adaptació al medi, així com la caracterització molecular amb marcadors ben coneguts i establerts per a l'espècie.

b) Racionalització de les col·leccions actives en coordinació amb la Xarxa de centres sobre la base de la caracterització anterior.

c) Establiment de col·leccions nuclears suficientment representatives de la variabilitat de les col·leccions quan aquestes siguin molt nombroses.

d) Optimització dels sistemes de conservació per millorar la viabilitat i el bon estat sanitari del material.

6. Accions d'informació i documentació relacionades amb l'Inventari nacional.

a) Documentació de les dades procedents de caracterització primària i avançada de les entrades conservades, que incorpori, a més, les dades disponibles de caràcter ecogeogràfic i de coneixements tradicionals, per facilitar-ne la catalogació correcta.

b) Ús de la bioinformàtica i els sistemes d'informació geogràfica per analitzar i interpretar grans quantitats de dades.

7. Accions de sensibilització, divulgació, capacitació i desenvolupament institucional, en què poden col·laborar també les comunitats autònomes, les fundacions o el sector productiu.

a) Incorporació dels coneixements tradicionals, els usos i les aplicacions per fomentar la utilització dels recursos fitogènics.

b) Participació en instàncies i organismes internacionals.

c) Accions de millora de la col·laboració nacional dels agents implicats i capacitació dels membres de la Xarxa.

d) Presència en fires i mercats, presència en els mitjans de comunicació, dies de portes obertes en les col·leccions de recursos genètics i jornades per a tècnics i agricultors.

8. Accions de coordinació i seguiment.

Les mateixes reunions de la Comissió que descriu l'article 11 del Reglament i les dels grups de treball per espècies i per institucions del Programa nacional.

Disposició final primera. *Títols competencials.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1, regles 15a i 23a, de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat competència exclusiva, respectivament, sobre foment i coordinació general de la recerca científica i tècnica, i

legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, excepte els preceptes relatius al manteniment i la conservació dels recursos fitogènics, que es dicten a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat competència exclusiva sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

Disposició final segona. *Desplegament normatiu.*

1. Sense perjudici del que preveu la disposició transitòria única, la Comissió del Programa Nacional ha d'aprovar el primer Pla d'actuació de caràcter quadriennal que preveu aquest Reial decret, de conformitat amb el que disposa l'article 8 del Reglament.

2. Sense perjudici de l'aprovació de les seves bases reguladores, les convocatòries de les subvencions públiques s'han d'efectuar subjectes a les disponibilitats pressupostàries.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 3 de març de 2017

FELIPE R.

La vicepresidenta del Govern i ministra de la Presidència
i per a les Administracions Territorials,
SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN

REGLAMENT DEL PROGRAMA NACIONAL DE CONSERVACIÓ I UTILITZACIÓ SOSTENIBLE DELS RECURSOS FITOGÈNICS PER A L'AGRICULTURA I L'ALIMENTACIÓ

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reglament té per objecte establir el règim jurídic per a la gestió del Programa nacional sobre els recursos fitogènics per a l'agricultura i l'alimentació, en desplegament del que estableixen els articles 48, 49, 50 i 51 de la Llei 30/2006, de 26 de juliol, de llavors i plantes de viver i de recursos fitogènics, i crear la Comissió del Programa Nacional de Recursos Fitogènics per a l'Agricultura i l'Alimentació, per tal de donar compliment al que assenyala l'apartat 2 de la disposició addicional segona de la Llei esmentada.

Article 2. *Objectius del Programa nacional.*

1. En desplegament dels fins generals que estableix l'article 48 de la Llei 30/2006, de 26 de juliol, el Programa nacional té els objectius següents:

- a) Assegurar la conservació a llarg termini dels recursos fitogènics per a l'agricultura i l'alimentació en el Regne d'Espanya, sobre una base científicament i econòmicament viable, tant de la diversitat de les espècies vegetals cultivades i els seus parents silvestres en el territori nacional, com de totes les espècies vegetals el potencial genètic de les quals les faci susceptibles d'utilització en agricultura i alimentació.
- b) Garantir la viabilitat i el bon estat sanitari dels recursos conservats en col·leccions de llavors o en col·leccions vives, especialment davant de l'atac de malalties o de plagues.
- c) Fomentar l'ús de la diversitat pels sectors de recerca i producció a través de mesures adequades i d'un acostament més gran a les necessitats i demandes del sector productiu i de la divulgació del valor dels recursos fitogènics.
- d) Optimitzar l'ús dels recursos institucionals, humans i financers relacionats amb la conservació i la utilització dels recursos fitogènics i promoure la participació activa de les diferents administracions públiques d'acord amb les seves competències i responsabilitats respectives.
- e) Millorar la competitivitat del sector agrari i establir sinergies entre tots els sectors nacionals amb interessos en els recursos fitogènics, i promoure la col·laboració en els àmbits europeu i internacional.

2. Dins d'aquests objectius i per recollir el que indica l'article 51 de la Llei 30/2006, de 26 de juliol, el Programa nacional, a través dels plans d'actuació, ha d'establir mesures especials perquè la utilització i comercialització dels recursos fitogènics, així com la incorporació dels coneixements tradicionals d'interès per a l'agricultura i l'alimentació, suposin un benefici per als agricultors.

Article 3. *Definicions.*

1. Als efectes d'aquest Reial decret són aplicables les definicions de l'article 44 de la Llei 30/2006, de 26 de juliol.

2. Així mateix, s'entén per:

- a) Germoplasma: material genètic que constitueix la base física de l'herència i que es transmet d'una generació a la successiva mitjançant les cèl·lules germinals.
- b) Banc de germoplasma: la instal·lació científicotècnica que empara i custodia col·leccions de germoplasma.

c) Col·lecció de germoplasma: conjunt de mostres (també anomenades entrades o accions) de material genètic mantingudes en condicions definides per a la seva conservació i utilització. Comprèn tant les espècies conservades per llavors com les de reproducció vegetativa mantingudes en camp, *in vitro* o en crioconservació.

d) Col·lecció base: col·lecció de germoplasma que manté, en condicions que permeten la seva conservació a llarg termini, duplicats de seguretat d'una col·lecció activa, i que únicament subministra material a la col·lecció activa, quan sigui necessari.

e) Col·lecció activa: col·lecció de germoplasma que manté entrades en condicions de conservació almenys a curt o mitjà termini i la finalitat de la qual és el subministrament de material per al seu ús en activitats de recerca, millora, ús directe, o altres finalitats.

f) Activitats permanents: les activitats tecnològiques bàsiques de conservació i manteniment de les col·leccions de germoplasma. Aquestes activitats inclouen la conservació pròpiament dita, la multiplicació i regeneració, si és necessari, i la documentació.

g) Varietat tradicional: varietat resultant de la selecció per part dels agricultors durant el temps suficient perquè hagi desenvolupat característiques per a una alta adaptació a les condicions agroecològiques de les zones on es cultiva.

h) Espècie silvestre emparentada amb les cultivades: espècie vegetal sense ús agrícola i amb una relació taxonòmica o filogenètica suficientment propera amb una espècie d'ús agrícola com perquè es puguin dur a terme encreuaments entre les dues.

i) Dades de passaport: les que identifiquen l'entrada conservada en una col·lecció i contenen informació sobre el codi o número identificatiu de l'entrada en la col·lecció, la seva denominació tant taxonòmica com comercial o tradicional, segons el cas, la seva procedència i el tipus de material de què es tracta. En el cas de varietats tradicionals o espècies silvestres s'inclou també la informació sobre el lloc on es van obtenir.

j) Caracterització: descripció dels caràcters heretables d'un material vegetal en l'expressió de la qual la influència ambiental és nul·la o mínima, incloent-hi els caràcters morfològics, bioquímics o moleculars, analitzats mitjançant les tècniques experimentals adequades. Es denomina caracterització primària la duta a terme determinant caràcters morfològics fàcilment observables, mentre que la caracterització avançada és més exhaustiva i inclou caràcters morfològics, components químics, nutricionals addicionals obtinguts per tècniques bioquímiques, així com caràcters moleculars. En el cas de la conservació *ex situ*, la caracterització es considera una activitat de recerca.

k) Avaluació: descripció dels caràcters d'un material vegetal l'expressió de la qual sol estar influïda per factors ambientals, incloent-hi els caràcters agronòmics i de qualitat, estimats mitjançant assajos experimentals adequats.

l) Maneig en finques: conservació, selecció i utilització de la diversitat de varietats tradicionals per part d'agricultors en sistemes agrícoles, de manera que es permeti un manteniment dinàmic de la diversitat esmentada.

CAPÍTOL II

Programa nacional de conservació i utilització sostenible dels recursos fitogenètics per a l'agricultura i l'alimentació

Article 4. *Programa nacional.*

1. El Programa nacional, per mitjà dels plans d'actuació, ha d'establir les línies de treball i les mesures corresponents per a la consecució dels fins i objectius establerts.

2. Els plans d'actuació, que tenen caràcter quadriennal, han de determinar les accions concretes que s'han de finançar durant el seu període de vigència, així com les accions de coordinació per a la seva execució. Per a la seva realització disposen d'un compromís econòmic anual que ha de tenir en compte les disponibilitats pressupostàries.

Article 5. *Gestió i desenvolupament dels plans d'actuació.*

Correspon conjuntament als òrgans competents designats pel Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat i pel Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient l'exercici de les actuacions necessàries per al desenvolupament dels plans d'actuació, en compliment dels fins del Programa nacional i d'acord amb la política nacional sobre la matèria.

Article 6. *Finançament dels plans d'actuació.*

1. D'acord amb les seves competències respectives, que estableix la Llei 30/2006, de 26 de juliol, el Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient s'encarrega de dotar, d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries, les accions de conservació *in situ*, les relacionades amb els coneixements tradicionals, les de sensibilització, divulgació i desenvolupament de capacitats humanes i institucionals, així com les relacionades amb la participació en fòrums internacionals.

2. L'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària finança les activitats permanents de conservació de la Xarxa de col·leccions del Programa nacional i les accions d'informació i documentació que incideixen directament en l'eficàcia de l'Inventari nacional, amb càrrec als fons que rebí del Pla estatal de R+D+I.

3. Les accions de recerca associades a la conservació de recursos fitogènics les poden finançar indistintament el Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient i l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària, amb càrrec als seus pressupostos respectius.

4. Les comunitats autònomes poden donar suport als plans d'actuació contribuint al seu finançament o a través dels seus propis programes específics o a través d'accions o iniciatives individuals en altres programes existents. Així mateix, es poden incorporar altres fons, ja siguin privats, com els procedents de fundacions, o d'altres institucions públiques.

Article 7. *Accions del Programa nacional.*

1. Les accions en desenvolupament del Programa nacional s'han d'executar a través dels plans d'actuació de caràcter quadriennal, segons els criteris i les prioritats que aquests marquin. Aquestes accions són les que conté aquest article.

2. Accions de conservació.

a) En l'àmbit de la conservació *ex situ*:

1a Prospecció, recol·lecció de recursos fitogènics autòctons d'importància socioeconòmica d'espècies agrícoles i silvestres emparentades, en particular els d'espècies menors i en desús i els existents en zones marginals per al seu cultiu, incloent-hi dades ecogeogràfiques i els coneixements tradicionals associats.

2a Conservació, multiplicació i regeneració dels recursos fitogènics de la Xarxa de col·leccions. S'ha d'assegurar el bon estat sanitari i la viabilitat dels materials.

3a Caracterització primària dels recursos fitogènics.

4a Duplicació de seguretat de les col·leccions de llavors i plantes vives, ja sigui en la col·lecció base del CRF, en altres col·leccions nacionals en el cas d'espècies de multiplicació vegetativa o en organitzacions internacionals.

b) En l'àmbit de la conservació *in situ*:

1a Suport al maneig en finques de cultius de varietats tradicionals, així com la promoció de la comercialització d'aquestes.

2a Conservació en el seu hàbitat d'espècies silvestres emparentades amb les cultivades i plantes silvestres amb valor potencial per a l'agricultura i l'alimentació, tenint en compte els instruments de protecció i gestió de la biodiversitat silvestre.

3. Recerca sobre recursos fitogenètics per millorar l'eficàcia de la conservació, gestió i utilització de col·leccions.

- a) Desenvolupament dels mètodes més aptes per a la conservació a llarg termini que contribueixin a garantir la viabilitat i el bon estat sanitari del material.
- b) Caracterització i avaluació dels materials que inclogui la descripció del valor agronòmic i industrial.
- c) Racionalització de col·leccions grans mitjançant la identificació de duplicats i la creació de col·leccions nuclears amb l'objectiu de conservar el màxim de biodiversitat.

4. Accions d'informació i documentació que incideixen directament en l'eficàcia de l'Inventari nacional, que és, al seu torn, l'eina d'intercanvi d'informació entre conservadors, usuaris dels recursos genètics i el nexa d'unió amb bases de dades internacionals.

- a) Catalogació de dades tant de passaport, com de caracterització primària i avançada.
- b) Aplicació d'eines de la bioinformàtica i els sistemes d'informació geogràfica per millorar l'estat del coneixement i la documentació dels recursos fitogenètics.
- c) Desenvolupament i manteniment d'una infraestructura espanyola d'informació sobre recursos fitogenètics per a l'agricultura i l'alimentació.

5. Accions de sensibilització, divulgació i desenvolupament de capacitats humanes i institucionals.

6. Participació en fòrums internacionals.

7. Accions de coordinació i seguiment, que ha d'establir la Comissió del Programa Nacional, les funcions de la qual descriu l'article 11, així com els grups de treball o comitès científicotècnics. S'ha de potenciar, així mateix, la coordinació entre institucions per evitar les duplicitats de col·leccions i accions.

Article 8. *Unitats gestores dels plans d'actuació.*

1. Són unitats gestores dels plans d'actuació l'òrgan designat pel Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient i l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat.

2. La responsabilitat de la gestió dels plans d'actuació correspon a cada unitat gestora, d'acord amb el que estableixen els apartats 1 i 2 de l'article 6 d'aquest Reglament. No obstant això, es poden dissenyar accions específiques que siguin responsabilitat conjunta de les dues unitats gestores.

3. Per al desenvolupament dels plans d'actuació, el ministre d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient i el president de l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària, en l'àmbit de les seves competències, poden establir instruments de finançament plurianuals per a la realització d'activitats i convocatòries plurianuals de subvencions públiques per a la realització d'accions.

4. El Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient i l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària, com a unitats gestores dels plans d'actuació, s'han d'encarregar d'exercir les funcions següents:

- a) Elaborar conjuntament la proposta dels plans d'actuació, que poden preveure la proposta d'establiment de bases reguladores per a la concessió d'ajudes per a la realització d'accions.
- b) Publicar a través dels seus propis mitjans els plans d'actuació quadriennals aprovats per la Comissió del Programa Nacional.
- c) Establir, si s'escau, les bases reguladores, o altres procediments, per gestionar les ajudes pròpies.
- d) Fer un seguiment de les accions finançades que, en tot cas, han d'incloure la recepció dels informes anuals dels beneficiaris de les ajudes, visites de seguiment de tècnics designats per a aquesta funció i la recepció d'un informe final.
- e) Preparar una memòria anual sobre el compliment dels plans d'actuació.

f) Fomentar la divulgació dels resultats de les accions finançades pels plans d'actuació del Programa nacional.

CAPÍTOL III

Elements i òrgans del Programa nacional

Article 9. *Comissió del Programa Nacional.*

1. Es constitueix una Comissió del Programa Nacional de Conservació i Utilització dels Recursos Fitogènics per a l'Agricultura i l'Alimentació, com a òrgan col·legiat adscrit a la Direcció General de Produccions i Mercats Agraris del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, d'acord amb el que preveu la disposició addicional segona de la Llei 30/2006, de 26 de juliol, amb la finalitat de coordinar les actuacions de les diferents administracions competents en la matèria esmentada.

2. El funcionament de la Comissió del Programa Nacional es regeix pel que disposen els articles 15 a 22 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, sense perjudici de les particularitats que preveu aquest Reglament.

Article 10. *Composició de la Comissió del Programa Nacional.*

1. La Comissió del Programa Nacional està integrada per:

a) Un president i un vicepresident. La Comissió està presidida pel subdirector general del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient que tingui assignada la competència en la matèria, i actua com a vicepresident, que substitueix el president en cas d'absència, vacant o malaltia, el director de l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària.

b) Un secretari, funcionari de grup A, de la Subdirecció General del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient a què es refereix el paràgraf anterior, designat pel president.

c) Els vocals, nomenats per tres anys naturals pel president, d'acord amb els criteris següents:

1r Dos funcionaris adscrits a l'INIA, un dels quals és el subdirector general de Prospectiva i Coordinació de Programes, i l'altre el director del Centre Nacional de Recursos Fitogènics.

2n Un funcionari adscrit a la Subdirecció General de la qual sigui responsable el president, que és el cap d'àrea del Registre de varietats.

3r Un funcionari, almenys de nivell 26, de la Subdirecció General de Medi Natural del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient.

4t Tres representants de les comunitats autònomes que decideixin integrar-se en aquest òrgan, designats de manera rotatòria cada any per la Conferència Sectorial d'Agricultura i Desenvolupament Rural.

5è Un representant de cadascuna de les organitzacions professionals agràries, acreditades davant el Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, designats per les organitzacions esmentades.

6è Un representant de cadascuna de les organitzacions, de caràcter nacional, que representen el sector de l'obtenció de varietats, designats per aquestes.

7è Tres representants del sector de la recerca pública en recursos fitogènics, designats pel Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat.

8è Un representant de cadascuna de les organitzacions, de caràcter nacional, que representen el sector de la producció de llavors i de material vegetal de reproducció.

9è Un representant de la societat civil, associacions o organitzacions no governamentals de caràcter nacional els objectius de les quals estiguin relacionats amb els recursos fitogènics.

10è Un expert en sanitat vegetal o patologia de llavors.

2. Així mateix, poden assistir a les reunions de la Comissió els convidats o assessors que decideixi el president, directament o a proposta del vicepresident, que tenen veu però no vot, amb un nombre màxim de cinc.

3. El nomenament dels membres de la Comissió s'ha de dur a terme d'acord amb el principi de presència equilibrada de dones i homes, excepte per raons fundades i objectives, degudament motivades, de conformitat amb el que preveu la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

4. La creació i el funcionament de la Comissió no han de suposar un increment de despesa i s'han d'atendre amb els mitjans personals i materials de la Direcció General de Produccions i Mercats Agraris, del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, sense que pugui comportar un increment de retribucions o d'altres despeses de personal. Específicament, no s'ha d'abonar cap compensació als assessors o convidats, ni als assistents que no siguin personal de l'Administració.

5. La Comissió pot aprovar les seves normes de funcionament, que s'han d'ajustar a les previsions sobre òrgans col·legiats que contenen l'article 15 i següents de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre.

Article 11. *Funcions de la Comissió.*

La Comissió del Programa Nacional té les comeses següents:

a) Analitzar i aprovar els plans d'actuació quadriennals que preveu aquest Reial decret d'acord amb les propostes presentades conjuntament per l'INIA i el Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, de conformitat amb el que disposa l'article 8.

b) Valorar l'aplicació i el compliment del Programa nacional a través de les accions concretes que estableixin els plans d'actuació quadriennals i informar i assessorar sobre les decisions pertinents, que hagi de prendre el president, per assegurar l'aplicació i el compliment correctes d'aquest Programa.

c) Establir els mecanismes de coordinació, seguiment i avaluació del Pla d'actuació que permetin detectar els problemes i proposar accions correctives que n'assegurin el bon funcionament.

d) Aprovar el projecte de memòria anual del desenvolupament dels plans d'actuació, que han d'elaborar les unitats gestores amb indicació del pressupost executat.

e) Analitzar els acords internacionals subscrits i ratificats pel Regne d'Espanya pel que fa als recursos fitogènics per a l'agricultura i l'alimentació, i les disposicions nacionals i autonòmiques que hi hagi en aquest sentit, i que puguin afectar el Programa nacional i en concret la Xarxa de col·leccions, i establir els mecanismes de cooperació internacional.

f) Analitzar les propostes sobre normativa, coordinació i difusió que es formulin per a una millor conservació i utilització sostenible dels recursos fitogènics.

g) Establir les condicions tècniques d'incorporació de col·leccions a la Xarxa de col·leccions del Programa Nacional, així com els mecanismes de coordinació necessaris, i proposar solucions a problemes que es plantegin pel que fa a les dificultats de manteniment de col·leccions per part de les institucions que formen part de la Xarxa de col·leccions.

h) Decidir sobre la incorporació de noves col·leccions a la Xarxa de col·leccions del Programa nacional d'acord amb les condicions tècniques establertes.

i) Assessorar sobre els assumptes que li siguin sotmesos en relació amb el Programa nacional i els plans d'actuació.

j) Informar sobre els mateixos programes nacionals o les seves modificacions.

Article 12. *Reunions de la Comissió.*

1. El president convoca la Comissió per escrit, almenys amb quinze dies d'antelació, a la celebració d'una reunió, almenys un cop l'any, sense perjudici de la seva facultat per convocar-la quan ho consideri convenient.

2. L'ordre del dia la fixa el president, tenint en compte, si s'escau, les peticions formulades per escrit dels altres membres de la Comissió.

3. El quòrum per a la constitució vàlida de la Comissió als efectes de la celebració de reunions, deliberacions i presa d'acords requereix la presència del president i del secretari de la Comissió o, si s'escau, dels qui els substitueixin, i de la meitat més un de la resta de components.

4. Els acords s'han d'adoptar per majoria simple dels assistents a la sessió. El vot de qui tingui la presidència de la Comissió és diriment en el supòsit d'empat.

5. De cada sessió s'ha d'estendre una acta que ha de contenir, com a mínim, les circumstàncies de temps i lloc en què s'ha dut a terme, la relació d'assistents, l'ordre del dia de la reunió, els punts tractats i la descripció de les propostes i els acords. Les actes les ha de signar qui ocupi la secretaria de la Comissió, amb el vistiplau de la presidència de la Comissió, i s'han de sotmetre a la seva aprovació a la sessió següent.

6. Els membres de la Comissió han de participar en les reunions amb els mitjans propis dels seus organismes. Específicament, la pertinença a la Comissió o l'assistència a les seves reunions no suposa el dret a cap retribució per part de l'Administració General de l'Estat, sense perjudici, per al personal al servei de les administracions públiques, de la percepció de les indemnitzacions que puguin correspondre d'acord amb el Reial decret 462/2002, de 24 de maig, sobre indemnitzacions per raó del servei, o les normes autonòmiques corresponents.

7. Sense perjudici de l'obligatorietat de la reunió presencial anual de la Comissió, d'acord amb el que preveu l'article 2.4 de Reial decret 776/2011, de 3 de juny, pel qual se suprimeixen determinats òrgans col·legiats i s'estableixen criteris per a la normalització en la creació d'òrgans col·legiats a l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics, el règim ordinari de celebració de les reunions és el telemàtic.

Article 13. *Xarxa de col·leccions del Programa nacional.*

1. Poden formar part de la Xarxa de col·leccions del Programa nacional els organismes pertanyents a les administracions públiques que així ho sol·licitin, i que compleixin les condicions que s'indiquen més avall. S'han d'atendre especialment les col·leccions que conservin varietats tradicionals espanyoles o material silvestre emparentat procedent del territori espanyol.

2. La incorporació de les col·leccions a la Xarxa de col·leccions i les condicions tècniques d'incorporació les decideix la Comissió Nacional. Les autoritats responsables de les col·leccions que estan incloses a l'Inventari nacional (<http://wwwx.inia.es/inventarionacional/>) tenen un any, a partir de la publicació d'aquest Reial decret, per sol·licitar al president de la Comissió Nacional el seu interès a incorporar-se formalment a la Xarxa. El director del Centre Nacional de Recursos Fitogenètics és l'encarregat de notificar al banc de germoplasma la seva acreditació com a membre de la Xarxa de col·leccions, i ha d'indicar les espècies de la conservació de les quals és responsable.

3. Principis que ha de complir la Xarxa de col·leccions:

a) No hi ha d'haver una col·lecció activa de llavors sense una col·lecció base que l'empari. Les col·leccions base i activa de llavors han de ser independents.

b) Les col·leccions d'espècies de reproducció vegetativa s'han de mantenir en els llocs que reuneixin les condicions més adequades per al seu desenvolupament i manteniment correctes, amb l'obligació de tenir-ne també un duplicat de seguretat.

c) Mai s'ha de mantenir una col·lecció activa en detriment de la col·lecció base que l'empara.

d) Tant el material recollit i encara no multiplicat com les noves entrades s'han de multiplicar per completar el nombre mínim de llavors o de material de reproducció vegetativa a conservar en les col·leccions base i perquè es pugui fer l'intercanvi que es determini en les actives.

e) S'ha de procurar que les col·leccions conservin la màxima diversitat present dins de l'espècie.

4. Les col·leccions actives de la Xarxa de col·leccions del Programa nacional han de disposar de llavors o material vegetatiu de reproducció en una quantitat i qualitat suficients per atendre les sol·licituds que es rebin i que s'ajustin a la normativa nacional i als acords internacionals vigents subscrits pel Regne d'Espanya.

5. Entre els compromisos adquirits per aquests acords internacionals s'ha de seguir l'obligació d'incloure les col·leccions pertinents en el Sistema multilateral, del Tractat internacional sobre els recursos fitogenètics per a l'alimentació i l'agricultura (TIRFAA), i la seva notificació a l'òrgan rector del Tractat, a través de la via corresponent, i l'obligació d'utilitzar l'Acord normalitzat de transferència de material, del Tractat internacional per a totes les transferències de material regulades per aquest Tractat.

6. Els recursos fitogenètics de les col·leccions actives de recursos fitogenètics per a l'agricultura i l'alimentació d'espècies cultivades i silvestres emparentades amb les cultivades no incloses en el Sistema multilateral del TIRFAA, i que estiguin incloses a la Xarxa de col·leccions del Programa nacional, s'han de transferir als usuaris seguint les disposicions del Protocol de Nagoya i del Reglament (UE) núm. 511/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 d'abril de 2014, relatiu a les mesures de compliment dels usuaris del Protocol de Nagoya sobre l'accés als recursos genètics i participació justa i equitativa en els beneficis que es derivin de la seva utilització a la Unió. Tanmateix, es considera que els usuaris han exercit la deguda diligència quan aquests recursos fitogenètics s'adquireixin sota els termes i les condicions de l'Acord normalitzat de transferència de material (ATM) als efectes del que estableix el TIRFAA de conformitat amb el que preveu l'article 4.4 del Reglament (UE) núm. 511/2014 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 d'abril de 2014.

7. Així mateix, correspon als bancs de germoplasma de col·leccions actives el registre de les sol·licituds d'accés a recursos fitogenètics rebudes i ateses.

Article 14. *Obligacions de les col·leccions del Programa nacional.*

1. La incorporació a la Xarxa de col·leccions del Programa nacional implica l'obligació de lliurar al CRF un duplicat de seguretat per procedir-ne a la conservació en cas que els recursos fitogenètics en qüestió es multipliquin per llavors.

2. Correspon a les col·leccions que integren la Xarxa de col·leccions del Programa nacional la gestió i difusió de les dades de passaport i caracterització. També correspon a les col·leccions incloses a la Xarxa del Programa nacional trametre les dades de passaport de les seves col·leccions al CRF per a la seva incorporació a l'Inventari nacional.

3. Les col·leccions incloses a la Xarxa de col·leccions del Programa nacional han de complir les normes tècniques per a bancs de germoplasma que estableix la FAO, almenys, en els aspectes essencials.

4. També s'han d'integrar a la Xarxa de col·leccions les varietats la inscripció de les quals en el Registre de varietats comercials o en el Registre de varietats protegides s'hagi cancel·lat definitivament, sempre que es conservi material de la mostra oficial a la col·lecció de referència o es tingui material de partida degudament conservat. Amb aquest propòsit, el CRF ha de sol·licitar informació periòdicament a la subdirecció general competent del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, i ha de demanar la tramesa de les mostres corresponents de les varietats esmentades per a la seva incorporació a la col·lecció base del CRF i a la col·lecció activa de la Xarxa que correspongui.

Article 15. *El Centre Nacional de Recursos Fitogenètics (CRF).*

El Centre Nacional de Recursos Fitogenètics de l'Institut Nacional de Recerca i Tecnologia Agrària i Alimentària té, a més de les funcions que indica l'article 50 de la Llei 30/2006, de 26 de juliol, les funcions següents en relació amb el Programa nacional:

a) Col·laborar de manera permanent amb les col·leccions incloses a la Xarxa de col·leccions del Programa nacional, en les accions de documentació de les col·leccions per al manteniment de la informació de l'Inventari nacional.

- b) Conservar, regenerar, multiplicar i caracteritzar les col·leccions actives al seu càrrec.
- c) Coordinar la racionalització de la Xarxa de col·leccions, així com col·laborar en la seva avaluació per a caràcters importants en millora genètica, inclosos caràcters d'interès agroalimentari.
- d) Contribuir a definir l'orientació dels plans d'actuació quadriennals del Programa nacional.
- e) Cooperar en la coordinació de les accions científicotècniques finançades amb càrrec a les convocatòries corresponents dels programes estatals relacionats.
- f) Servir d'enllaç entre el Programa nacional i els programes internacionals de caràcter científicotècnic sobre conservació i utilització dels recursos fitogenètics i de manera especial amb el Programa cooperatiu europeu de recursos genètics dels cultius (ECPGR).
- g) Assessorar, per encàrrec de l'autoritat competent, les delegacions espanyoles en instàncies internacionals i de la Unió Europea relacionades amb els recursos fitogenètics.

Article 16. *L'Inventari nacional de recursos fitogenètics.*

1. L'Inventari nacional de recursos fitogenètics està constituït per la informació de passaport dels materials inclosos a la Xarxa de col·leccions del Programa nacional.
2. L'Inventari nacional ha d'indicar, per a cada entrada de cada col·lecció, les dades del lloc de procedència, la designació alfanumèrica identificativa, la col·lecció on està el seu responsable, la seva ubicació i la forma en què el material està disponible. L'Inventari nacional ha d'incloure també una llista de les institucions participants a la Xarxa de col·leccions, amb indicació de les dades de contacte del conservador responsable de cadascuna de les col·leccions incloses a la Xarxa.
3. L'Inventari nacional pot incloure també qualsevol altra informació relacionada amb la conservació *in situ* i *ex situ* dels recursos fitogenètics, la utilització d'aquests, i altres accions relacionades.
4. El Centre Nacional de Recursos Fitogenètics, en coordinació amb els bancs de germoplasma que integren la Xarxa de col·leccions del Programa nacional, ha de gestionar l'Inventari nacional.

Article 17. *Funcions del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient en relació amb el Programa nacional.*

El Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient té les funcions següents en relació amb el Programa nacional:

- a) Definir l'orientació dels plans d'actuació del Programa nacional.
- b) Cooperar en la coordinació de les accions finançades amb càrrec a les convocatòries corresponents dels plans d'actuació de caràcter quadriennal, en particular les relacionades amb el maneig en finques de cultius i varietats tradicionals i amb la conservació *in situ* d'espècies silvestres emparentades amb les cultivades i plantes silvestres amb valor potencial en agricultura i alimentació.
- c) Representar el Programa nacional i actuar com a interlocutor davant la Unió Europea i altres organitzacions o fòrums internacionals, sense detriment de les competències d'altres òrgans directius del Departament.
- d) La resta de funcions que la Llei 30/2006, de 26 de juliol, i aquest Reglament li atribueixen.